

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО НАПИСАННЯ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ**

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Дипломним проектуванням завершується процес підготовки молодшого спеціаліста за спеціалізацією «Модельєр-перукар». Дипломний проект – це випускна самостійна робота студента, отже його **тема повинна бути реальною**, тобто **прийнятою до подальшого практичного застосування**.

В період роботи над дипломним проектом студенти систематизують, закріплюють, застосовують на практиці набуті під час навчання знання і навички з предметів: “Моделювання та художнє оформлення зачіски”, “Техніка і технологія перукарської справи”, “Історія костюму, зачіски та матеріальної культури”, “Постиж”, “Спецмалюнок”, “Візаж” та інші, а також виявляють та реалізують творчі здібності.

Розробляючи нові моделі зачісок і стрижок, студенти повинні використовувати досвід роботи передових підприємств перукарського господарства, прогресивні методи і технологічні прийоми виконання різних видів перукарських робіт, трендові напрямки моди останнього сезону.

Розроблені зачіски і стрижки, передбачені тематикою дипломних проектів, повинні відповідати сучасному напрямку моди, індивідуальним даним особливостям людини, призначенню.

Теми дипломного проекту пов'язані з різноплановою діяльністю модельєрів-перукарів, що мають кваліфікацію молодшого спеціаліста. Темою дослідження може бути будь яка історична епоха, що стає базовою для творчого втілення задуму розробки моделі зачіски. Історична основа повинна бути стилізованою, з'єднаною з сучасністю.

Теми дипломних проектів поділяються між студентами перед переддипломною практикою **з урахуванням творчих і практичних здібностей студента, а в деяких випадках окремих студентів слід націлювати на певну тему** дипломного проекту заздалегідь (розробка перспективних моделей зачісок і стрижок).

В процесі роботи над дипломним проектом необхідно використовувати матеріали про перспективи розвитку і шляхи вдосконалення побутового обслуговування населення в Україні, а також навчальну і інформаційно-методичну літературу з перукарської справи.

Обов'язкове відвідування консультації у назначеного деканатом наукового керівника згідно графіку, який затверджується деканатом.

Проведення попереднього захисту дипломних проектів, ПРОВОДИТЬСЯ ЗА ТИЖДЕНЬ до основної дати захисту ДП.

Умови для проведення попереднього захисту:

- виконані всі розділи дипломної роботи згідно вимогам методичних вказівок, в твердому перетині, підписаного керівником ДП (здаються в деканат, та зберігаються до дати основного захисту);

- технологічна карта виконання зачіски, на форматі А-1 підписана керівником ДП, та викладачем з спец малюнку (здається в деканат, та зберігається до дати основного захисту);

- попередній захист проходить без присутності моделі, але обов'язково комісії надаються фотоматеріали (зачіски, макіяжу, образу в цілому)

На захист дипломного проекту кожний студент повинен подати дипломну роботу в обсязі 45-55 друкованих аркушів, ОБОВ'ЯЗКОВО ЗДАТИ ВИРІБ З НАТУРАЛЬНОГО ВОЛОССЯ, технологічну карту розробленої стрижки або зачіски формату А-1, один малюнок базової історичної зачіски, один малюнок розробленої зачіски а **також виконати розроблену в дипломному проекті модель зачіски**

безпосередньо на моделі, перетбачити фарбування волосся, сучасний макіяж та одяг згідно теми ДП. Обов'язково малюнки базової і історичної зачіски формату А3 під час захисту ДП повинні бути оформленні у рамку, або заламіновані.

Основними показаннями якості дипломного проекту є гармонійність розробленої моделі зачіски, її сучасність, технологічність, якість та зміст пояснювальної записки, графічної та практичної частин, відвідування консультацій, своєчасність надання матеріалів дипломного проекту на перевірку та рубіжний контроль.

Якість практичного виконання моделі, відповідність її вимогам завдання розробці, значно впливають на загальну оцінку виконання дипломного проекту.

ЗМІСТ, ОФОРМЛЕННЯ І ОБСЯГ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ

В методичних вказівках приведено приблизний розподіл обсягу пояснювальної записки і найменування розділів.

В зв'язку з тим, що тематика ДП щорічно поновлюються і доповнюються з урахуванням нових досягнень в перукарській галузі, з урахуванням вимог сучасної моди, припускаються відхилення від приблизної розбивки обсягу розділів пояснювальної записки, від найменувань розділів у середині основних частин. За розсудом керівника ДП можливе виключення деяких розділів творчої частини і заміна їх іншими, відповідно до теми ДП.

Пояснювальна записка повинна складатися із 45-55 стандартних аркушів **друкованого тексту на одній стороні аркуша (формат А-4)**, містити в собі вступну, творчу та технологічну частини і ілюстровані малюнками **та схемами, розміщеними в додатках за наскрізною нумерацією. Необхідно додержання встановлених полів і основних написів на комп'ютері (шрифт: 14 кегель, полуторний інтервал).**

Перед пояснювальною запискою розміщується титульний аркуш з темою ДП **(аркуш 1, але нумерація на ньому не ставиться)**, аркуш із змістом дипломного проекту

Кожна частина дипломного проекту повинна розпочинатись з нового аркуша і мати порядковий номер, позначений арабською цифрою з крапкою **(Наприклад: Вступ., 1. Творча частина., 2. Технологічна частина., Висновок.)**.

Підрозділи в середині кожної частини також повинні мати порядковий номер в межах частини, позначений арабськими цифрами з крапками (1.1, 1.2., 1.3. і т.д.), але не починаються з нового аркуша, а продовжуються на поточному аркуші. Винятком може бути те, що залишається знизу аркуша дуже мало місця і крім назви підрозділу текст не вміщується. В цьому випадку знизу залишається трохи вільного місця, а назва розділу переноситься на наступний аркуш.

В тексті пояснювальної записки необхідно показати літературу, що використали для тезисів. Наприклад, “_____” (літ. 3. стор. 5-6).

В кінці пояснювальної записки, **після висновку та додатків**, розміщуються аркуш **“ЛІТЕРАТУРА”**, де наводиться перелік використаної літератури, нормативних довідників, експрес-інформації **(не менше ніж 10 джерел)**.

Малюнки, що входять до складу пояснювальної записки, підписуються автором дипломного проекту і консультантом графічної частини. **Зверху справа вказується: ДОДАТОК 1, 2 ...** Знизу посередині малюнок нумерується: МАЛЮНОК – 1, 2, ... 14 і т.д. Технологічна карта з позиціями підписується: Рисунок 1а, 1б, ... і т.д. **В тексті повинні бути посилання на малюнки та позиції технології виконання розробленої зачіски.**

Другий аркуш ДП вміщує зміст пояснювальної записки. Оформлення “Змісту” виконується згідно ДСТУ оформлення ДП: справа необхідно вказувати арабською цифрою номер сторінки до кожного розділу ПЗ, висновку, додатків, літератури. **У змісті мають бути порядкові номери і назви розділів, а при необхідності, пунктів. Номери пишуться на рівні абзацу.** Перша цифра номеру підрозділу пишеться під цифрою номеру розділу. Друга цифра (номер підрозділу) пишеться в строку після крапки першої цифри. **Підкреслювати назви не дозволяється.**

Приклад складання змісту ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Творча частина	
1.1. Характеристика сучасного і перспективного напрямів моди в зачісках, одязі та аксесуарах.....	5
1.2. Характеристика історичної епохи та обґрунтування вибору базової моделі зачіски.....	12
1.3. Розробка моделі зачіски (стрижки) відповідно до історичної епохи, сучасного напрямку моди і типу обличчя.....	20
2. Технологічна частина.....	31
2.1. Технологічна послідовність виготовлення постижного виробу.....	37
2.2. Визначення початкових даних для виконання розробленої зачіски (стрижки). Розробка технологічної послідовності виконання зачіски (стрижки).....	44
2.3. Обґрунтування вибору і характеристика парфюмерно-косметичних засобів, інструментів та обладнання необхідних для виконання зачіски.....	50
Висновок.....	52
Додатки.....	62
Література.....	63

-НУМЕРАЦІЯ СТОРІНОК В ПРИКЛАДІ - УМОВНА

Описова частина пояснювальної записки ілюструється малюнками, рисунками. Всі малюнки в ДП виконуються в кольоровому зображенні, техніка виконання малюнків обирається студентами самостійно. Загальна кількість в додатках повинна складати: 10-13 аркушів малюнків, рисунків. Відповідно до розділів виконуються такі малюнки, рисунки:

До розділу 1.1. **(додаток 1)**

– **1 малюнок** аксесуарів та одягу

– **3 малюнки** зачісок, що характеризують сучасні **напрямки моди**, повинні містити елементи, силуети, довжину, колір волосся що може бути застосовано в розробці ДП. Нумерація в цьому розділі 1, 2, ...

До розділу 1.2. **(додаток 2)** – **3 малюнки** історичної епохи (**з них обов’язково 1 малюнок базової історичної зачіски, який дублюється на аркуші формату А3).**

Нумерація в цьому розділі 3,4,5,6.

До розділу 1.3. **(додаток 3)**

– **1 малюнок** розробленої моделі зачіски (**дублюється на аркуші формату А3);**

– **1 малюнок** розробленого образу в повний зріст;

-**1 малюнок** візажу та технологічна карта виконання візажу .

Нумерація малюнків в цьому розділі 7,8,9

До розділу 2.1. (додаток 4) – **1 малюнок постижного виробу**, передбаченого ДП. Постижний виріб може бути призначений консультантом ДП і обов'язково має **здаватися** на захисті ДП в держкомісію.

До розділу 2.2. (додаток 5) – технологічна карта виконання розробленої зачіски (не менше ніж 5-6 позицій) виконана на **одному аркуші, дублюється на форматі А1**. В цьому розділі технологічні позиції визначають таким чином: рисунок 1-а, рисунок 1-б і т.д. Позиції т/к виконуються послідовно виконанню зачіски або стрижки.

ЗМІСТ ЧАСТИН І РОЗДІЛІВ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ

ВСТУП.

Вступ повинен бути невеликим, відбивати значення зачіски в загальному образі людини, відображати напрямки подальшого розвитку перукарського мистецтва, висвітлювати питання впровадження нових технологій, роль конкурсів в моделюванні зачісок, та розвитку сучасної моди. У розділі «Вступ» необхідно обґрунтувати цілі та завдання дипломного проекту (1,5 – 2 аркуші).

1. Творча частина

1.1. Характеристика сучасного і перспективного напрямків моди в зачісках, одязі та аксесуарах

Проаналізувавши роботи провідних зарубіжних майстрів перукарської справи, центрів моделювання зачіски України, дати характеристику сучасних і перспективних напрямків розвитку моди в зачісках і декоративній косметичці. Показати зв'язок напрямків моди на зачіски з модою на одяг і аксесуарами. Дати аналіз сучасним трендам різноманітних топ-шкіл та фірм.

Необхідно описати напрямок моди в жіночих, чоловічих, дитячих зачісках, **більш детально зупинитись на характеристиці напрямків в моделюванні тієї групи зачісок, до якої належить передбачена темою ДП модель.**

Стисло охарактеризувати нові технологічні прийоми виконання стрижки, укладки, хімічної завивки, фарбування волосся, показати, які зміни і завдяки чому сталися з класичними технологічними прийомами виконання різних видів перукарських робіт на сучасному етапі.

Щоб показати зв'язок сучасних напрямків в моделюванні зачісок з модою історичної епохи, доцільно провести аналогію з відповідними історичними формами, силуетом деталями зачісок. Це дозволить продемонструвати еволюцію і постійне вдосконалення перукарського мистецтва, методів і прийомів виконання зачісок (кількість сторінок р. 1.1. 5 – 7 аркушів). Розділ ілюструється малюнками з напрямків моди, які розміщуються в додатку 1 в кінці дипломного проекту (разом 4 малюнки).

1.2. Характеристика історичної епохи та обґрунтування вибору базової моделі зачіски

Дати характеристику передбаченого темою дипломного проекту історичного періоду, викласти світогляд суспільства, показати сформований в цьому суспільстві ідеал краси. Дати опис одягу, зачісок і прикрас, як атрибутів належності їх власників до певного класу і стану.

Виходячи з понять “стиль” і “мода”, дати докладний опис зачісок, найбільш характерних для даного історичного періоду (чоловічих чи жіночих, залежно від теми дипломного проекту).

Якщо темою дипломного проекту не передбачено опис історичної епохи, цей розділ може бути замінено іншим, що відповідає темі ДП (наприклад, характеристикою зачісок для певного типу обличчя, характеристикою конкурсів і т.д.). **В даному розділі доцільно провести аналіз історичних зачісок з метою визначення їх спільного стилістичного напрямку, визначити найбільш характерну для даної історичної епохи модель зачіски.** Крім того, необхідно обґрунтувати доцільність вибору тієї чи іншої зачіски за базову, шляхом порівняння зачісок історичної епохи з зачісками, характерними для сучасної моди, з метою пошуку спільних елементів, конструктивних рішень, силуетів, форм тощо. Порівняння можна скласти у вигляді композиційного розбору однієї з найбільш характерних для бази зачіски. Вказати які саме елементи можуть бути стилізовані для майбутньої розробки.

Таким чином, слід довести, що вибрана базова модель зачіски є не тільки характерною для моди історичної епохи, а й може бути основою для розробки сучасної зачіски, тобто обґрунтувати правильність свого вибору композиційними засобами.

Базову модель історичної зачіски слід докладно описати, вказати на ті елементи, що будуть запозичені для створення нової сучасної зачіски (кількість сторінок р. 1.2. 6-8 аркушів). Розділ ілюструється малюнками історичної епохи (з них обов'язково 1 малюнок базової історичної зачіски) які розміщуються в додатку 2, додатково малюнок дублюється на аркуші формату А3, та оформлюється в «паспарту», або рамку(без скла) (разом 3 малюнки історичних зачісок).

1.3. Розробка моделі зачіски (стрижки), відповідно до історичної епохи, сучасного напрямку моди і типу обличчя

Розробляти сучасну зачіску необхідно відповідно з базовою історичною зачіскою, призначенням сучасної зачіски згідно з темою ДП, сучасними напрямками в моделюванні, законами моделювання, а також з урахуванням індивідуальних особливостей людини, для якої моделюється зачіска (стрижка).

Спочатку необхідно провести аналогію базової історичної зачіски з сучасним напрямком в моделюванні, тобто довести актуальність деяких елементів історичної зачіски на сучасному етапі, дати рекомендації по використанню їх під час розробки нової моделі, “перекладаючи” на сучасну мову, чи залишаючи в початковому вигляді, але застосовуючи прогресивні методи і технологічні прийоми виконання сучасної зачіски.

Під час розробки моделі зачіски слід мати на увазі її призначення тобто розробляти нову зачіску необхідно з урахуванням вимог, що ставляться до тієї чи іншої групи зачісок.

Нова зачіска повинна відповідати вимогам сучасної моди, тож необхідно конкретно вказати елементи, які включені в сучасну модель, і характеризують сучасний напрямок розвитку моди, відобразити нові технологічні прийоми виконання стрижки, довести сучасність і актуальність розробленої зачіски, прийнятність її для подальшого застосування, враховуючи знання набуті з моделювання зачісок.

Також слід враховувати особливості конкретної людини, для якої моделюється зачіска (стрижка), тобто тип обличчя, морфологічні особливості, зріст, будову тіла і при необхідності виконати корекцію недоліків за допомогою зачіски.

Якщо темою дипломного проекту передбачена розробка зачіски (стрижки) для певного типу обличчя, то зачіску необхідно виконувати на людині з таким же типом обличчя, щоб наочно показати практичну цінність розробленої моделі.

Докладний опис розробленої зачіски необхідно подати у вигляді композиційного розбору з аргументацією вибору того чи іншого елемента композиції, конструктивного рішення. Необхідно відмітити значення правильного об'єднання в єдине ціле всіх елементів зачіски (або стрижки), підпорядковуючи їх один одному з метою досягнення повної гармонії між собою, з метою цілковитого розкриття ідеї композиції розробленої моделі зачіски. Композиційний розбір виконується довільно у вигляді твору за встановленим композиційним планом. Обов'язково вказується «зміст» розробки, характер композиції, характеристики силуету, форми, текстури, ліній, акценту, нюансу, тип зачіски, пропорційне рішення, ритм, гармонія кольору, декоративне рішення, формостворення та ті.

Важливим етапом у розробці зачіски – є створення сучасного образу, що включає в себе вибір зачіски, сучасного макіяжу, аксесуарів (прикрас), одягу, взуття. Складовою частиною створення образу є розроблення і виконання візажу. В цьому розділі необхідно описати початкові дані моделі, обґрунтувати вибір кольорової гармонії, матеріалів. А також дати рекомендації з вибору одягу, взуття, прикрас (оздоблень) згідно сучасних напрямків моди. Щодо теми ДП. 1 малюнок розробленої моделі зачіски, 1-2 малюнка візажу та технологічна карта виконання візажу в додатку 3. Якщо розроблена зачіска складна, пропонується зробити не один, а два її малюнки в різних ракурсах. Загальна кількість малюнків розділу 1.3. – 2-3 малюнків. Загальна кількість сторінок розділу 1.3. – 6 – 8 аркушів.

2. Технологічна частина

Дати опис організації праці в салоні-перукарні: естетика робочого місця майстра, культура обслуговування відвідувачів, вимоги до санітарії і гігієни. (2 – 3 аркуші)

2.1. Технологічна послідовність виготовлення постижного виробу

Дати коротку характеристику розвитку сучасного постижного виробництва, асортименту сучасних постижних виробів, охарактеризувати їх роль в створенні сучасних зачісок. Описати послідовність підготовки і виконання постижного виробу за завданням консультанта.

Дати опис послідовності виконання виробу, застосування технологічних прийомів, спосіб кріплення виробу, прикраси до зачіски (якщо це передбачено розробкою). (4-6 аркуші).

Обґрунтувати вибір постижного виробу, який може застосовуватись не тільки в зачісці, а й в одязі, як доповнення, тощо Описати послідовність виконання виготовлення постижу, вибір довжини, колір волосся, підготовка волосся до роботи. Якщо в темі дипломного проекту обов'язково передбачається в зачісці постижний виріб, він має складати не більше 30 відсотків від всієї зачіски.

Під час захисту ДП Постижний виріб здається в ДЕК

Розділ ілюструється малюнком, який розміщується в додатку 4.

2.2. Визначення початкових даних для виконання розробленої зачіски. Розробка технологічної послідовності виконання зачіски (стрижки)

Розробку технологічної послідовності виконання зачіски необхідно розпочинати з обмовлення початкових даних, тобто необхідно з'ясувати, яким операціям і в якій послідовності слід піддати волосся, щоб досягти бажаного результату.

Пильний огляд стану волосся значно допомагає правильно визначити необхідність виконання тих чи інших технологічних операцій (стрижка, фарбування, хімічна завивка, лікування волосся), вибрати спосіб укладки волосся в зачіску, правильно підібрати парфюмерно-косметичні засоби і матеріали для виконання певних операцій відповідно до структури волосся. Послідовність всіх підготовчих і головних операцій повинна бути логічно обґрунтована. ДП передбачає обов'язкове фарбування волосся моделі згідно тематики дипломної роботи. Навести рецептуру приготування фарбників, вказати їх назву.

В цьому розділі необхідно описати вибір довжини волосся, кольору волосся для створення нової зачіски, обов'язково скласти технологічну послідовність виконання інших операцій, що передують безпосередньому виконанню зачіски, обґрунтувати необхідність виконання фарбування, інших засобів, якщо це передбачається технологією виконання зачіски.

Обґрунтувати вибір способу укладки волосся в зачіску. Докладно описати характер і послідовність всіх технологічних операцій по створенню зачіски.

Якщо розроблена зачіска виконується із застосуванням бігуді, необхідно обґрунтувати їх вибір (тип, матеріал, діаметр, метод кріплення) залежно від призначення зачіски, розробити схему накручування волосся на бігуді, описати послідовність виконання зачіски, спосіб кріплення оздоблень.

Загальна кількість сторінок розділу 2.2. – 6-7 аркушів.

Технологічна карта-схема виконуються на одному аркуші 5-6 позицій і розміщуються в додатку 5.

2.3. Обґрунтування вибору і характеристика парфюмерно-косметичних засобів, інструментів та обладнання необхідних для виконання зачіски

Відповідно до структури волосся і призначення дати обґрунтування вибору парфюмерно-косметичних засобів, рекомендованих для виконання тих чи інших технологічних операцій, охарактеризувати їх роль у створенні зачіски. Вказати норми витрат парфюмерно-косметичних засобів, необхідних для виконання розробленої зачіски.

Необхідно дати класифікацію використовуваного обладнання, інструментів, пристосувань по групах для виконання певних видів робіт. Обґрунтувати вибір інструментів залежно від структури волосся, довжини волосся, способів виконання стрижки і укладки волосся в зачіску. Показати перевагу вибраного обладнання та інструментів над іншими існуючим.

Описати заходи безпеки під час роботи з електрообладнанням та інструментами та інші запобіжні заходи по охороні праці в перукарні. (5-6 аркушів).

Назви розділів розташовують посередині аркуша. Крапка в кінці назви не ставиться. В кожному розділі наводять обґрунтування вибору даної інформації.

Графічна частина

До складу графічної частини ДП входить технологічна карта (формат А₄ не менше 5-6 позицій на одному аркуші), та її повтор в форматі А₁ (1 аркуш) Технологічна карта повинна відображати послідовність виконання всіх операцій, необхідних для виконання зачіски. Технологічна карта виконується таким чином, щоб можна було легко визначити

технологію виконання розробленої зачіски. Технологічна карта виконується чорною тушшю (маркером).

На технологічній карті повинні бути вказані:

- початкова довжина волосся,
- розподіл волосся на зони;
- операції, що передують виконанню зачіски (схема накручування волосся для виконання завивки, укладки, способи фарбування волосся, лікування волосся і т.д.),
- схема накручування волосся на бігуді;
- послідовність оформлення деталей і ліній зачіски, кріплення оздоблень,
- художнє оформлення зачіски, тобто загальний вигляд зачіски.

Позиції технологічної карти позначаються малими літерами в алфавітному порядку.

На форматі А3 виконуються малюнки базової історичної зачіски і розробленої сучасної в кольоровому зображенні і повністю відповідають малюнкам що використовуються в пояснювальній записці ДП та виконанню сучасної зачіски на моделі.

Помилки і графічні неточності дозволяється виправляти підчищенням (коректором і чорною гелевою ручкою) зберігаючи охайність роботи.

Висновок

Виконується студентом самостійно, як результат виконаної роботи.(1,5-2 аркуша)

Література

“Література” – це останній аркуш дипломного проекту, його номер сторінки є заключним.

В “Літературі” необхідно вказати перелік використаної інформації (підручники, довідники, літературні твори, інструкції, журнали, тощо). Для роботи над ДП слід використовувати

не менш ніж десять примірників.

Записувати перелік використаної літератури необхідно згідно методичних рекомендацій. Наприклад:

1. Прізвище, ініціали імені по-батькові., назва книжки. Місто. Видавництво. Рік видання.

Перелік інформаційних джерел виконується в алфавітному порядку.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

I. На оцінку «Відмінно» написання пояснювальної записки:

- вчасно виконана робота;
- вчасно підписана керівником;
- відповідає вимогам методичних рекомендацій і виконана з аналітично-конструктивних позицій.

II. На оцінку «Відмінно» виконання практичної частини на моделі:

- студент повинен **САМОСТІЙНО** виконати зачіску, візаж;
- **САМОСТІЙНО** створити образ в аудиторії за розкладом захисту ДР.

III. На оцінку «Відмінно» усний захист Дипломної роботи

- студент повинен захищати Дипломну роботу **ВИКЛЮЧНО УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ** за змістом методичних вказівок.

- дотримуватись дрес-коду зовнішнього вигляду.

I. На оцінку «Добре» написання пояснювальної записки:

- якщо є незначні порушення які не впливають конструктивно на зміст пояснювальної записки.

II. На оцінку «Добре» виконання практичної частини на моделі:

- студент повинен самостійно виконати зачіску.
- незначні зауваження щодо технології виконання (зачіска, візаж, одяг, аксесуари).

III. На оцінку «Добре» усний захист Дипломної роботи

- якщо захист здійснено не українською мовою;
- не повністю дана відповідь на додаткові питання.

I. На оцінку «Задовільно» написання пояснювальної записки:

- не вчасно виконана Дипломна робота;
- не в повній мірі розкрита тема;
- неохайність в роботі пояснювальної записки;
- недостатня кількість малюнків;
- не самостійне виконання малюнків.

II. На оцінку «Задовільно» виконання практичної частини на моделі:

- порушення технології виконання і оформлення моделі.
- не самостійне виконання будь-яких практичних технологій (зачіска, візаж, одяг, аксесуари);
- неохайність роботи;
- негармонійність роботи.

III. На оцінку «Задовільно» усний захист Дипломної роботи

- не чіткий та не послідовний захист ДР;
- не чіткі відповіді на додаткові питання Державної комісії.

I. На оцінку «Не задовільно» написання пояснювальної записки:

- безвідповідальне відношення до написання ДП в результаті чого тема не розкрита, не є актуальною, не відповідає вимогам методичних рекомендацій.

II. В результаті не виконаної на належному рівні пояснювальної записки, студент не може бути допущений до практичної роботи.

Схвалено МК

Від «__» ____ 20__р

Протокол № _____

Голова МК

Р.А.Тригуб _____

Затверджено

Заступник директора НВЧ

_____ Ю.О.Пантелєєнко

«__» ____ 20__р

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

**ДЕРЖАВНИЙ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД:
”ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ І ПЕРЕПІДГОТОВКИ
РОБІТНИЧИХ КАДРІВ ТУРИСТИЧНОГО СЕРВІСУ”**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ВИКОНАННЯ ПИСЬМОВОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ
РОБОТИ**

(з професій побутового обслуговування населення)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

(щодо організації та проведення Державної кваліфікаційної атестації)

Державна кваліфікаційна атестація (ДКА) – завершальний етап навчального процесу, що проводиться державною кваліфікаційною комісією з метою визначення рівня кваліфікації та підготовки випускників до самостійної роботи з обраної професії чи спеціальності, вміння орієнтуватися в різних виробничих ситуаціях.

За місяць до початку календарного року директор формує склад кваліфікаційної комісії (який погоджує з управлінням освіти і науки) та видає наказ про створення постійно діючої кваліфікаційної комісії. Вимоги щодо формування кількісного та її представницького складу викладені у Положенні про організацію навчально-виробничого процесу, затвердженого наказом МОН України від 30.05.2006 року № 419 п.6.

Дипломна робота виконуються з метою перевірки знань та умінь учнів, вміння застосовувати одержані професійні знання, користування довідковою літературою, нормативно-технічною документацією, спонукання учнів до творчої праці.

Теми дипломних робіт повинні відповідати змісту виробничої практики учнів, освітньо-кваліфікаційної характеристики випускника з конкретної професії, визначаються викладачами спеціальних предметів разом з майстрами виробничого навчання, розглядаються методичними комісіями, затверджуються заступником

директора з навчально-виробничої роботи та видаються учням до початку виробничої практики.

Терміни зберігання облікових документів для державної кваліфікаційної атестації та проміжної (поетапної) атестації – ідентичні (визначені п.6.24 Положення про організацію навчально-виробничого процесу).

Результати складових атестації: зведену відомість підсумкових оцінок предметів професійної підготовки, щоденники обліку виробничої практики, виробничі характеристики учнів, наряди виконаних кваліфікаційних пробних робіт розглядається кваліфікаційною комісією та оформляються протоколом кваліфікаційної атестації, який зберігається у навчальному закладі протягом 75 років.

Кваліфікаційна атестація є вихідним контролем у формі державних кваліфікаційних іспитів й має на меті встановлення готовності осіб, які здобувають професійно-технічну освіту, самостійно виконувати комплекс робіт чи певну роботу з обраної професії, спеціальності та спеціалізації відповідного розряду (класу, категорії).

Кваліфікаційна атестація базується на державних стандартах професійно-технічної освіти з урахуванням документів, які регламентують організацію навчально-виробничого процесу в професійно-технічних навчальних закладах.

Державні кваліфікаційні іспити включають:

- кваліфікаційну пробну роботу;
- дипломну роботу (або творчу роботу, що її замінює з пояснювальною запискою), проект для випускників вищого професійного училища, іншого професійно-технічного навчального закладу третього атестаційного рівня;
- іспит або захист дипломної роботи, проекту в межах вимог кваліфікаційних характеристик.

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Письмовою екзаменаційною роботою завершується процес теоретичної підготовки перукарів. Письмова екзаменаційна робота - це випускна самостійна робота учня. В період роботи над нею учні систематизують,

закріплюють, застосовують на практиці набуті під час навчання знання з предметів: перукарська справа, матеріалознавство; санітарія та гігієна; будова шкіри та волосся; охорона праці і також виявляють та реалізують свої творчі здібності.

Темою письмової екзаменаційної роботи може бути розробка технології виконання будь-якої зачіски, стрижки, фарбування, манікюру, макіяжу тощо для професій „Перукар“, „Манікюрник“, „Візажист“;

Теми письмових екзаменаційних робіт визначаються викладачем спеціальної технології спільно з майстрами виробничого навчання та повинні відповідати змісту виробничої практики учнів (за можливості - змісту кваліфікаційних пробних робіт), обсягу знань, вмінь та навичок, що передбачаються освітньо-кваліфікаційною характеристикою та робочими навчальними програмами з відповідної професії.

Письмові екзаменаційні роботи учнів, які навчаються за інтегрованими професіями, повинні відображати кваліфікаційні вимоги до кожної з них. Зміст письмової екзаменаційної роботи повинен відповідати темі. Теми робіт розглядаються на засіданнях методичних комісій (відповідного профілю) та затверджуються заступником директора з навчально-виробничої роботи.

Основою письмової екзаменаційної роботи є завдання на виконання роботи, яке містить тему письмової екзаменаційної роботи та необхідні вихідні дані. Завдання на виконання письмової екзаменаційної роботи видається не пізніше, ніж за два місяці до початку виробничої практики. При видачі завдання викладач спецтехнології повинен назвати терміни виконання кожного з розділів і роботи в цілому. Здійснює контроль за виконанням письмових екзаменаційних робіт викладач спецтехнології.

Розробляючи нові моделі зачісок та стрижок учні повинні використовувати досвід роботи перукарень, прогресивні методи і технологічні прийоми виконання різних видів перукарських робіт.

Розроблені зачіски і стрижки, передбачені тематикою дипломних робіт, повинні відповідати сучасному напрямку моди, призначенню і індивідуальним особливостям людини.

Теми дипломної роботи поділяються між учнями перед переддипломною практикою з урахуванням творчих і практичних здібностей студента.

В процесі роботи над дипломною роботою необхідно використовувати матеріали про перспективи розвитку в Україні, а також навчальну і інформаційну літературу з перукарської справи.

На захист кожен учень повинен подати письмову екзаменаційну роботу в обсязі 20-25 друкованих аркушів, постижний виріб з натурального волосся і виконати розроблені в дипломній роботі чоловічу стрижку та жіночу зачіску на моделях.

Якість практичного виконання та якість виконаної письмової екзаменаційної роботи, та постижного виробу значно впливають на оцінку за Державну кваліфікаційну атестацію.

ОФОРМЛЕННЯ І ОБСЯГ ПИСЬМОВОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Зміст дипломної роботи визначається завданням, складеним викладачем та майстром виробничого навчання. Дипломна робота повинна складатися з 20-25 друкованих стандартних аркушів, містити в собі обов'язково три частини і ілюструватись малюнками. Шрифт тексту 14 кегель, полуторний інтервал.

Письмова екзаменаційна робота повинна мати:

Титульний аркуш;

Завдання на виконання письмової екзаменаційної роботи;

Лист-рецензія

Зміст;

Вступ.	1,5-2 ст.
1.Творча частина.	
1.1. Історія розвитку перукарського мистецтва.	3-4 ст.
1.2. Сучасні тенденції моди.	2-3 ст.
2. Технологічна частина.	
2.1. Виконання завдання згідно теми дипломної роботи.	2-3 ст.
2.2. Технологічна послідовність.	5-6 ст.
3. Пояснювальна частина.	
3.1.Характеристика обладнання інструментів та пристосувань задіяних під час роботи.	2-3 ст.
3.2. Вимоги до приміщень перукарень та до організації робочого місця перукаря.	1-2 ст.
3.3. Санітарно-протиепідемічний режим.	2-3 ст.
3.4. Дотримання правил охорони праці.	2-3 ст.
Висновок.	1-2 ст.
Додатки.	
Література.	1 ст.
Додаток №1. Мал. Історія.	
Додаток №2. Мал. Сучасної зачіски.	
Додаток №3. Мал. Розробка.	
Додаток №4. Технологічна карта.	

Оформлена письмова екзаменаційна робота повинна показати:

- Вміння учня-випускника обґрунтувати актуальність обраної теми;

- Логіку викладання матеріалу;
- Знання новинок техніки, технологій за професією, які стосуються теми роботи;

- Творчий підхід до обраної теми;
- Використання методів практичного дослідження;
- Можливість знаходити та аналізувати інформацію;
- Дотримання вимог до оформлення.

Пояснювальна записка повинна бути акуратно оформлена: написана чорнилами від руки або надрукована на комп'ютері на одній стороні аркуша паперу формату А4.

Нумерувати аркуші краще в останній момент, коли робота закінчена і загальна кількість аркушів не зміниться. Номера аркушів з яких починаються розділи і питання записуються в змісті. Текст роботи повинен бути стилістично грамотним і по можливості коротким.

При виконанні розрахунків результати вимірювання повинні бути виражені в одній системі і позначені у відповідності до стандартів.

При використанні довідникових даних в тексті роботи потрібно вказувати джерела, з яких вони взяті: точну назву, рік видання, сторінку, номер таблиці. Якщо джерело вказано в переліку використаної літератури, то в дужках ставиться його порядковий номер і сторінка, номер таблиці або формули. Наприклад: (8 с.43, табл.12).

В кінці роботи приводиться перелік використаної літератури з обов'язковим вказуванням автора, назви видавництва, року видання.

Найбільш суттєві опорні схеми, графіки і діаграми, що розроблені до письмової екзаменаційної роботи бажано виконувати на окремих аркушах.

Титульний аркуш повинен містити тему дипломної роботи і аркуш із змістом дипломної роботи.

Кожна частина дипломної роботи повинна розпочинатись з нового аркушу і мати порядковий номер.

Зміст ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Вступ

Доцільно провести аналіз історичних зачісок з метою визначення її спільного стилістичного напрямку з завданням письмової екзаменаційної роботи. Проаналізувавши роботи провідних зарубіжних майстрів перукарської справи, центрів моделювання зачіски України, дати характеристику сучасних і перспективних напрямків розвитку моди в зачісках. Необхідно описати напрямки моди в жіночих та чоловічих зачісках (повсякденна, ділова, вечірня, подіумна). Щоб показати зв'язок сучасних напрямків в моделюванні зачісок з модою історичної епохи, доцільно провести аналогію з відповідними історичними формами, силуетами, деталями

зачісок. Це дозволить продемонструвати еволюцію і постійне вдосконалення перукарського мистецтва, методів і прийомів виконання зачісок.

1.Творча частина.

1.1. Історія розвитку перукарського мистецтва

У цій частині можна надати характеристику передбаченого темою дипломного проекту історичного періоду, викласти світогляд суспільства, показати сформований в цьому суспільстві ідеал краси. Дати опис одягу, зачісок і прикрас, як атрибутів належності їх власників до певного класу і стану. Виходячи з понять "стиль" і "мода", дати докладний опис зачісок, найбільш характерних для даного історичного періоду. **Додаток №1.**

Мал. Історія

1.2. Сучасні тенденції моди

Доцільно провести аналіз історичних зачісок з метою визначення її спільного стилістичного напрямку з завданням письмової екзаменаційної роботи. Проаналізувавши роботи провідних зарубіжних майстрів перукарської справи, центрів моделювання зачіски України, дати характеристику сучасних і перспективних напрямків розвитку моди в зачісках. Необхідно описати напрямки моди в жіночих та чоловічих зачісках (повсякденна, ділова, вечірня, подіумна). Щоб показати зв'язок сучасних напрямків в моделюванні зачісок з модою історичної епохи, доцільно провести аналогію з відповідними історичними формами, силуетами, деталями зачісок. Це дозволить продемонструвати еволюцію і постійне вдосконалення перукарського мистецтва, методів і прийомів виконання зачісок. **Додаток №2. Мал. Сучасної зачіски**

2. Технологічна частина.

2.1.

Виконання завдання згідно теми дипломної роботи

Опис обраної моделі: зріст, колір очей, тон шкіри, колір волосся. Опис уявлення даної розробки. Аналіз своєї розробки що до сучасних тенденцій моди та з врахуванням історичної бази.

2.2. Технологічна послідовність

Необхідно описати вибір довжини волосся. Опис стану волосся моделі, операції пов'язані з підготуванням волосся до належного стану.

Розробка технології виконання зачіски, стрижки, фарбування тощо (її характеристика - до якого типу стрижок чи зачісок відноситься, для якого типу обличчя підходить; складання інструкційної або інструкційно-технологічної карти виконання зачіски, стрижки, фарбування тощо, обов'язкова наявність графічних зображень усіх операцій технологічної послідовності). **Додаток №3. Мал. Розробка Додаток №4. Технологічна карта**

Як приклад: розробку технологічної послідовності виконання зачіски необхідно розпочинати з характеристики волосся клієнта (довжина, текстура, колір, стан шкіри голови). Пильний огляд стану волосся дозволить правильно підібрати парфюмерно-косметичні засоби і матеріали для виконання зачіски, а також

допоможе визначити необхідність виконання тих чи інших технологічних операцій (стрижка, фарбування, хімічна завивка, лікування волосся), вибрати спосіб укладки волосся в зачіску. Необхідно описати вибір довжини волосся, кольору волосся, текстури волосся для створення нової зачіски. Підбір прикрас або постижорних виробів. Охарактеризувати вибір способу укладання волосся в зачіску. Докладно описати характер і послідовність всіх технологічних операцій при створенні зачіски. Якщо розроблена зачіска виконується із застосуванням бігуді, необхідно обґрунтувати їх вибір (тип, матеріал, діаметр, метод кріплення) залежно від призначення зачіски, схему накручування на бігуді, описати технологічну послідовність виконання зачіски в технологічній карті.

3. Пояснювальна частина.

3.1. Характеристика обладнання інструментів та пристосувань задіяних під час роботи.

Вибір та характеристика необхідних інструментів та обладнання (тільки для виконання тих видів робіт, які зазначені в темі письмової екзаменаційної роботи).

Вибір та характеристика матеріалів (для виконання конкретних видів робіт - засоби для миття голови, фарбування волосся, укладання волосся тощо). Відповідно до структури волосся і призначення дати обґрунтування вибору парфюмерно-косметичних засобів, рекомендованих для виконання тих чи інших технологічних операцій, охарактеризувати їх роль у створенні зачіски.

3.2. Вимоги до приміщень перукарень та до організації робочого місця перукаря.

Організація робочого місця перукаря, вимоги до приміщень перукарень. Норми та рекомендації.

3.3. Санітарно-протиепідемічний режим

Даний розділ містить відповіді на питання, які вказані консультантом. Консультант з даного розділу повинен так підібрати питання, щоб вони відображали застосування прийомів та засобів санітарно-протиепідемічного режиму, норм санітарії та гігієни.

3.4. Дотримання правил охорони праці

В даному розділі учні повинні запропонувати заходи які б виключали небезпечні ситуації на підприємстві (зокрема на дільницях та робочих місцях, які визначені консультантом роботи), зокрема при технологічних операціях, які виконував учень в процесі роботи, а також містити теоретичні відомості з безпеки життєдіяльності.

Висновок

Стислий виклад учнем одержаних результатів, узагальнення за темою в цілому.

Додатки

Додаток №1. Мал. Історія.

Додаток №2. Мал. Сучасної зачіски.

Додаток №3. Мал. Розробка.

Додаток №4. Технологічна карта.

Додатки повинні мати аркуш за типом ватману, формату А-4, та мальовані кольоровими олівцями власноруч, крім додатка №4 що здійснюється графічним олівцем та відображає чіткі послідовні дії технологічного процесу розробки.

Література

Список використаної літератури містить навчальну, методичну, технічну, правову літературу, на яку посилається учень під час виконання письмової екзаменаційної роботи

Розділ може бути доповнений питаннями з вивченого курсу, згідно прийнятого рішення методичного об'єднання.

Об'єм розділу 4 аркуші формату А4.

Рецензія - критичний відгук викладача за кожну частину письмової екзаменаційної роботи, а викладач спецтехнології аналізує та оцінює роботу в цілому.

Розробив: Р.А.Тригуб _____

Згідно державних стандартів професійно-технічної освіти з урахуванням документів, які регламентують організацію навчально-виробничого процесу в професійно-технічних навчальних закладах.

**За допомогою рекомендаційного посібника методиста НМЦ
ПТО у Дніпропетровській області
Гришаєвої О.В.**

Дніпропетровськ 2012

ЗМІСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ ДЛЯ ПРОФЕСІЇ „ПЕРУКАР”

Розділ I. Вступ (1 аркуш) У вступі можна надати характеристику передбаченого темою дипломного проекту історичного періоду, викласти світогляд суспільства, показати сформований в цьому суспільстві ідеал краси. Дати опис одягу, зачісок і прикрас, як атрибутів належності їх власників до певного класу і стану. Виходячи з понять "стиль" і "мода", дати докладний опис зачісок, найбільш характерних для даного історичного періоду. Доцільно провести аналіз історичних зачісок з метою визначення її спільного стилістичного напрямку з завданням письмової екзаменаційної роботи. Проаналізувавши роботи провідних зарубіжних майстрів перукарської справи, центрів моделювання зачіски України, дати характеристику сучасних і перспективних напрямків розвитку моди в зачісках. Необхідно описати або представити фото напрямків моди в жіночих та чоловічих зачісках (повсякденна, ділова, вечірня, подіумна). Щоб показати зв'язок сучасних напрямків в моделюванні зачісок з модою історичної епохи, доцільно провести аналогію з відповідними історичними формами, силуетами, деталями зачісок. Це дозволить продемонструвати еволюцію і постійне вдосконалення перукарського мистецтва, методів і прийомів виконання зачісок.

Розділ II. Розрахунково – технологічний Розробка технології виконання зачіски, стрижки, фарбування тощо (фото або малюнок стрижки, зачіски тощо; її характеристика - до якого типу стрижок чи зачісок відноситься, для якого типу обличчя підходить; складання інструкційної або інструкційно-технологічної карти виконання зачіски, стрижки, фарбування тощо, обов'язкова наявність графічних або фотозображень усіх операцій технологічної послідовності). Як приклад:

2.1. Технологічна послідовність виконання стрижки (чоловічої), зачіски (жіночої). Розробку технологічної послідовності виконання стрижки необхідно розпочинати з обумовлення початкових даних, тобто необхідно з'ясувати яким операціям і в якій послідовності слід піддати волосся, щоб досягти бажаного результату.

Пильний огляд стану волосся дозволить правильно підібрати парфюмерно-косметичні засоби і матеріали для виконання певних операцій відповідно до структури волосся. Необхідно описати вибір довжини волосся, обов'язково складається технологічна послідовність виконання стрижки в табличній формі.

Технологічна картка виконання стрижки

№з/ п	Технологічна послідовність	Інструменти	Матеріал

Технологічна картка підтверджується схематичним зображенням або постадійно відзнятими фотокартками. Даний розділ може містити технологічний процес виготовлення зразка (моделі), інструкційно – технологічну карту виготовлення.

Як приклад: розробку технологічної послідовності виконання зачіски необхідно розпочинати з характеристики волосся клієнта (довжина, текстура, колір, стан шкіри голови). Пильний огляд стану волосся дозволить правильно підібрати парфюмерно-косметичні засоби і матеріали для виконання зачіски, а також допоможе визначити необхідність виконання тих чи інших технологічних операцій (стрижка, фарбування, хімічна завивка, лікування волосся), вибрати спосіб укладки волосся в зачіску. Необхідно описати вибір довжини волосся, кольору волосся, текстури волосся для створення нової зачіски. Підбір прикрас або постижорних виробів. Охарактеризувати вибір способу укладання волосся в зачіску. Докладно описати характер і послідовність всіх технологічних операцій при створенні зачіски. Якщо розроблена зачіска виконується із застосуванням бігуді, необхідно обґрунтувати їх вибір (тип, матеріал, діаметр, метод кріплення) залежно від призначення зачіски, схему накручування на бігуді, описати технологічну послідовність виконання зачіски в технологічній карті (див. п.6), спосіб кріплення оздоблень. Техкарта підтверджується фотографіями плюс фото моделі до і після укладання волосся.

2.2. Вибір та характеристика необхідних інструментів та обладнання (тільки для виконання тих видів робіт, які зазначені в темі письмової екзаменаційної роботи).

2.3. Вибір та характеристика матеріалів (для виконання конкретних видів робіт - засоби для миття голови, фарбування волосся, укладання волосся тощо). Відповідно до структури волосся і призначення дати обґрунтування вибору парфюмерно-косметичних засобів, рекомендованих для виконання тих чи інших технологічних операцій, охарактеризувати їх роль у створенні зачіски.

2.4. Організація робочого місця перукаря, дотримання техніки безпеки, норм санітарії та гігієни (для виконання конкретних видів робіт).

Розділ може бути доповнений питаннями з вивченого курсу, згідно прийнятого рішення методичного об'єднання.

Розділ III. Охорона праці та безпека життєдіяльності.

В даному розділі учні повинні запропонувати заходи які б виключали небезпечні ситуації на підприємстві (зокрема на дільницях та робочих місцях, які визначені консультантом роботи).

Даний розділ містить відповіді на питання, які вказані консультантом. Консультант з даного розділу повинен так підібрати питання, щоб вони відображали застосування прийомів та засобів безпечної праці на визначених робочих місцях, зокрема при технологічних операціях, які виконував учень в процесі роботи, а також містити теоретичні відомості з безпеки життєдіяльності. **Примітка:** дипломна робота може бути доповнена виготовленням постижорного виробу.

